



Bryssel 19.1.2018
COM(2018) 36 final

KOMMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Kertomus yleisestä tullietuusjärjestelmästä vuosina 2016-2017

{SWD(2018) 23 final} - {SWD(2018) 24 final} - {SWD(2018) 25 final} -
 {SWD(2018) 26 final} - {SWD(2018) 27 final} - {SWD(2018) 28 final} -
 {SWD(2018) 29 final} - {SWD(2018) 30 final} - {SWD(2018) 31 final} -
 {SWD(2018) 32 final}

1. JOHDANTO

Tässä kertomuksessa ja siihen liittyvässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa¹ arvioidaan yleisen tullietuusjärjestelmän ('GSP-järjestelmän') vaikutuksia vuosina 2016–2017 keskittyen GSP+-edunsaajien suorituskyykyyn. GSP-asetuksen² mukaisesti tämä kertomus toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle joka toinen vuosi.

GSP-järjestelmällään EU on eturintamassa auttamassa kehitysmaita saavuttamaan kestävä kehityksen tavoitteet hyödyntäen kauppaa talouskasvun veturina. Kauppaetuuksilla voidaan edistää yleismaailmallisia arvoja, kuten ihmisoikeuksia, sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja ympäristönsuojelua, ja ne ovat olennainen osa komission ***Kaikkien kauppaa*** -strategiaa³. Etuuskohteluun perustuva pääsy EU:n markkinoille auttaa GSP-edunsaajia hankkimaan lisätuloja kansainvälisestä kaupasta ja tukee niiden köyhyyden vähentämiseen sekä kestävä kehityksen, ihmisoikeuksien ja hyvän hallinnon edistämiseen liittyviä toimia.

1.1. GSP-järjestelmän kolme menettelyä

GSP-järjestelmässä on kolme erilaista etuusmenettelyä, jotka määritellään vuoden 2016 GSP-kertomuksessa⁴ ja jotka esitellään tässä lyhyesti:

- Yleinen menettely (nk. **yleinen GSP-menettely**), jossa vähennetään tulleeja noin 66 prosentissa kaikista EU:n tullinimikkeistä niiden matalan tulotason tai alemman keskitulotason maiden osalta⁵, jotka eivät ole edunsaajina muissa etuuskohteluun perustuvissa EU:n markkinoille pääsyä koskevilla järjestelyillä. Raportointikaudella 2016–2017 yleisen GSP-menettelyn edunsaajia oli 23 (ks. Taulukko 1).
- Kestävää kehitystä ja hyvää hallintoa edistävässä erityisessä kannustusmenettelyssä (nk. **GSP+**) tullit suspendoidaan kokonaan pääosin samoissa 66 prosentissa tullinimikkeistä kuin yleisessä GSP-menettelyssä niiden maiden osalta, jotka ovat muita heikommassa asemassa talouksiensa monipuolistamisen ja vientimäärien suhteen. Vastineeksi edunsaajamaiden on ratifioitava ja pantava tosiasiallisesti täytäntöön GSP-asetuksessa luetellut 27 keskeistä kansainvälistä yleissopimusta, jotka koskevat ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia, ympäristönsuojelua ja hyvää hallintoa. Raportointikaudella 2016–2017 GSP+-menettelyn edunsaajia oli 10 (ks. Taulukko 2).
- Erityisessä Kaikki paitsi aseet -menettelyssä (Everything But Arms, nk. **EBA**) myönnetään täysin tulliton ja kiintiötön markkinoillepääsy kaikille tuotteille aseita ja ammuksia lukuun ottamatta niiden maiden osalta, jotka YK on luokitellut vähiten

¹ Ensimmäinen GSP-järjestelmää koskeva kaksivuotiskertomus, joka kattaa vuodet 2014–2015, julkaistiin tammikuussa 2016: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/january/tradoc_154180.pdf.

² Asetus (EU) N:o 978/2012 yleisen tullietuusjärjestelmän soveltamisesta.

³ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/october/tradoc_153846.pdf

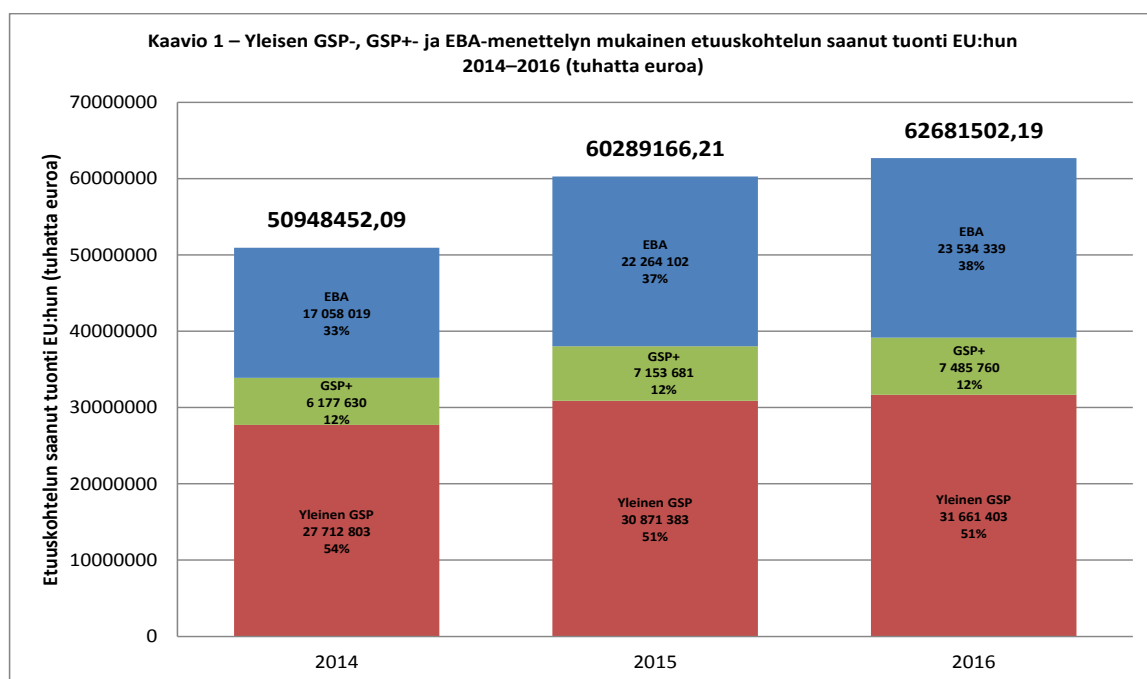
⁴ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/january/tradoc_154180.pdf

⁵ <http://databank.worldbank.org/data/download/site-content/CLASS.xls>

kehittyneiksi maiksi. Toisin kuin yleisessä GSP-menettelyssä ja GSP+-menettelyssä maat eivät menetä EBA-asemaansa, kun ne tekevät EU:n kanssa vapaakauppasopimuksen. Raportointikaudella 2016–2017 EBA-menettelyn edunsaajia oli 49 (ks. Taulukko 3).

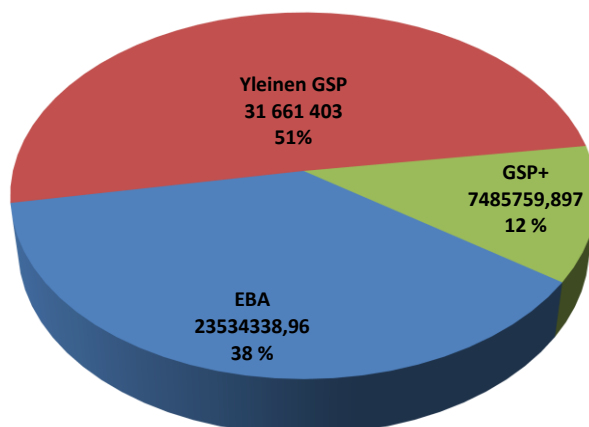
Vuonna 2016 GSP-etuuskohtelusta hyötynneen EU:hun suuntautuneen tuonnin arvo oli 62,6 miljardia euroa seuraavasti: 31,6 miljardia euroa yleisen GSP-menettelyn piiriin kuuluvista maista, noin 7,5 miljardia euroa GSP+-edunsaajamaista ja 23,5 miljardia euroa EBA-menettelyn edunsaajamaista (yksityiskohtaiset tiedot esitetään taulukoissa 4–7)⁶.

Jäljempänä olevissa kaavioissa 1 ja 2 esitetään yleiskatsaus tuonnista kyseisten kolmen GSP-järjestelmään kuuluvan etuusmenettelyn puitteissa.



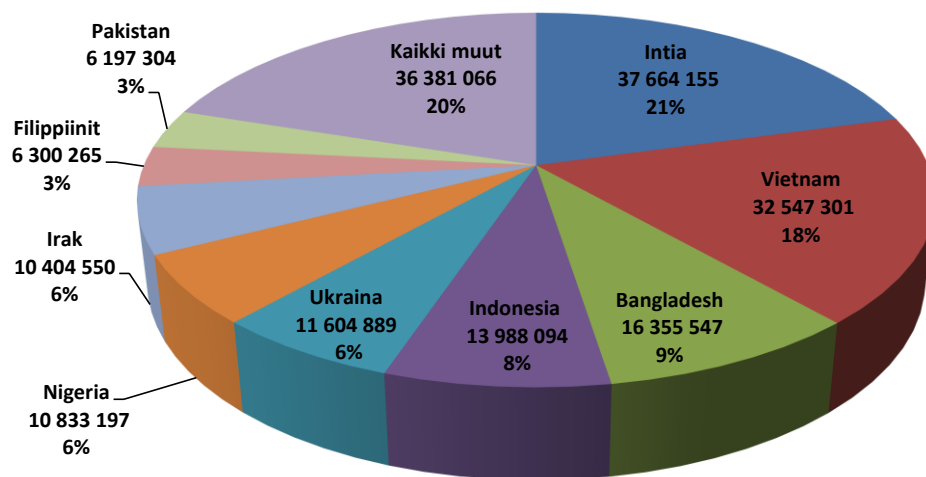
⁶ Kaikkien tämän kertomuksen tilastojen lähde: Eurostatin tiedot syyskuussa 2017. Kokonaistuonti kolmansista maista voi olla pienempi kuin todellinen kokonaistuonti, koska pois on jätetty seuraavat: luottamuksellinen kauppa, CN-nimikkeistön luku 99, joka ei kuulu GSP-sopimuksiin, sekä sisäinen ja ulkoinen jalostus.

Kaavio 2 – Yleisen GSP-, GSP+- ja EBA-menettelyn mukainen etuuskohtelun saanut tuonti EU:hun, 2016 (tuhatta euroa)



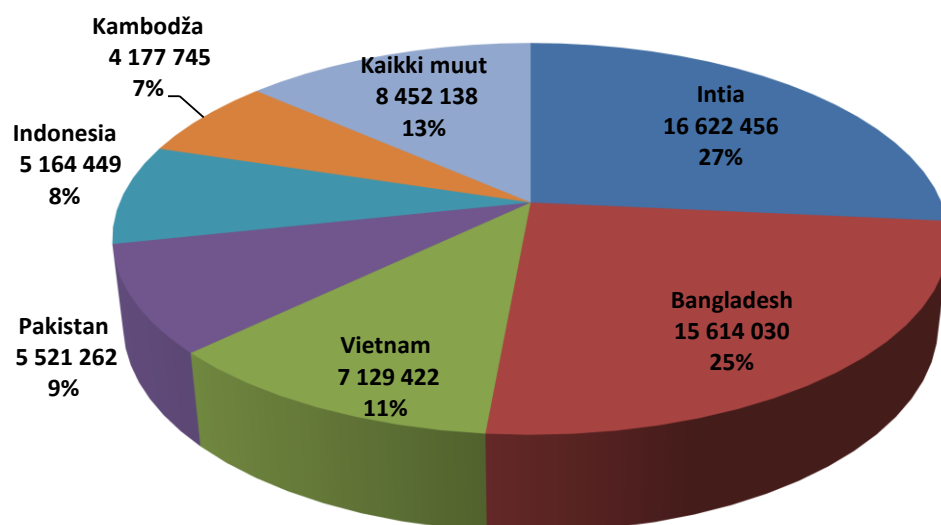
Kuten kaaviosta 3 näkyy, kaksi maata, jotka toivat EU:hun eniten tuotteita GSP-menettelyn edunsaajista (mukaan luettuna muu kuin GSP-tuonti), ovat Intia ja Vietnam, jotka kumpikin ovat yleisen GSP-menettelyn edunsaajia. Kolmanneksi suurin, Bangladesh, on EBA-menettelyn edunsaaja.

Kaavio 3 – Kokonaistuonti EU:hun (ml. muu kuin GSP-tuonti) kaikista GSP-menettelyn edunsaajamaista, 2016 (tuhatta euroa)



Kaavio 4 osoittaa, että Intia, Bangladesh ja Vietnam ovat kolme suurinta edunsaajamaata myös pelkän GSP-menettelyn mukaisen etuuskohtelun saaneen tuonnin perusteella.

Kaavio 4 – Kokonaistuonti EU:hun kaikista GSP-menettelyn edunsaajajamaista, 2016 (tuhatta euroa)



2. YLEINEN GSP-MENETTELY

Yleisestä GSP-menettelystä hyötyi 23 maata raportointikaudella 2016–2017 (taulukko 1). Kauden aikana viisi maata jätti yleisen GSP-menettelyn, mikä johtui muutoksista niiden pääsyssä EU:n markkinoille (vapaakauppasopimuksen kattama) tai niiden taloudellisessa asemassa (Maailmanpankin luokitus vähintään ylemmän keskitulotason maaksi kolmena peräkkäisenä vuonna). Kaaviossa 5 esitetään yleisen GSP-menettelyn piiriin kuuluvan EU:hun suuntautuvan etuuskohtelun saaneen tuonnin⁷ jakautuminen vuonna 2016.

Intia

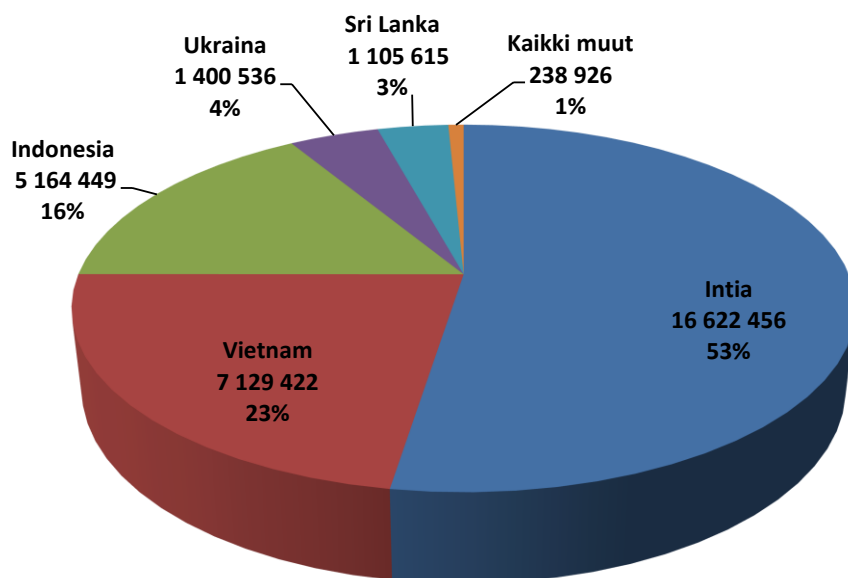
Vuodesta 2014 alkaen useita tuotejaksoja, myös tekstiilit, siirrettiin pois GSP-järjestelmästä, koska niihin ei voitu enää soveltaa GSP-kauppaetuuksia. Siirrosta huolimatta Intia säilyi GSP-järjestelmän suurimpana EU:hun viejänä. Vuonna 2016 Intia vei EU:hun tekstiilejä ja vaatteita 7,6 miljardin euron arvosta, josta 5,7 miljardia yleisen GSP-menettelyn mukaisesti.

Vietnam

Vietnamin osuus kaikkien yleisen GSP-menettelyn edunsaajien kokonaistuonnista oli 23 prosenttia vuonna 2016. Kun tarkastellaan pelkästään GSP-tuontia Vietnamista, jalkineiden osuus oli lähes 40 prosenttia.

Yleisen GSP-menettelyn edunsaajamaista tulevien tuotejaksojen luetteloa tarkistetaan kolmen vuoden välein. Edellinen tarkistus tehtiin vuonna 2016, ja sen tuloksena saatiin tarkistettu tuotejaksojen luettelo, joka tuli voimaan 1. tammikuuta 2017⁸. Tuoteluettelosta poistettiin tuotteet, jotka eivät enää tarvinneet GSP-menettelyn etuuskien tukea.

Kaavio 5 – Yleisen GSP-menettelyn mukainen etuuskohtelun saanut tuonti EU:hun, 2016 (tuhatta euroa)



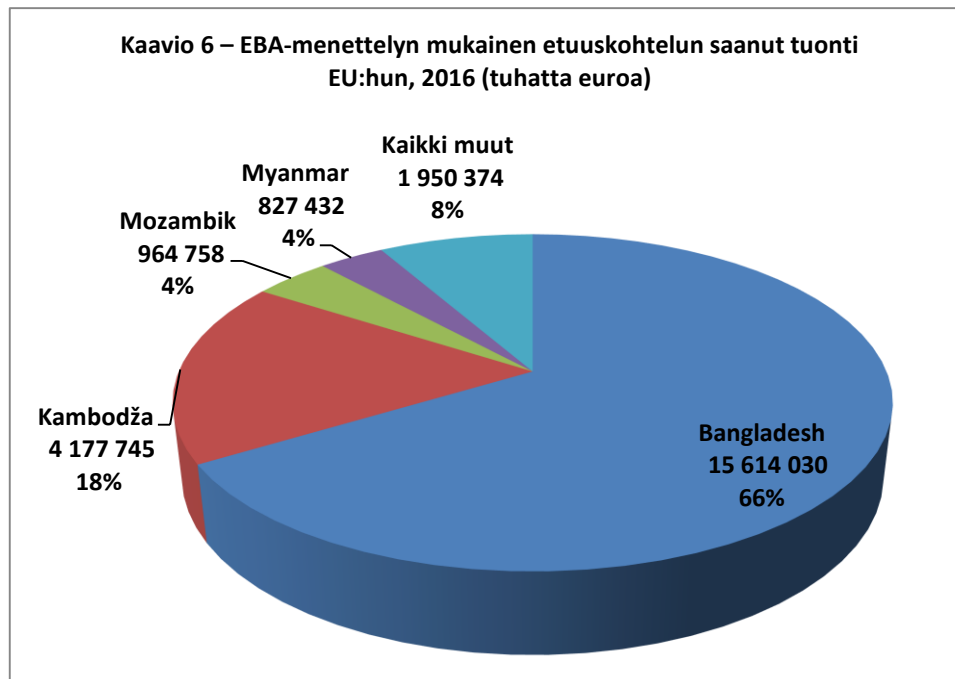
⁷ Etuuskohtelun saanut tuonti on etuuskohteluun oikeutettua tuontia, johon on tosiasiallisesti sovellettu GSP-etuuskohtelua.

⁸ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/330, annettu 8 päivänä maaliskuuta 2016 (EUVL L 62, 9.3.2016, s. 9).

3. EBA-MENETTELY

EBA-menettely on kaupan alalla EU:n lippulaivaväline, jolla pyritään auttamaan maailman köyhimpiä ja heikoimpia maita (vähiten kehittyneitä maita) hyödyntämään kaupankäynnin mahdollisuuksia. Raportointikaudella 2016–2017 EBA-menettelyn edunsaajia oli 49 (ks. Taulukko 3).

Kaaviossa 6 esitetään EBA-menettelyn edunsaajamaista tulevan etuuskohtelun saaneen tuonnin arvon ja osuuksien jakautuminen vuonna 2016. Suurin osuus EBA-tuonnista oli Bangladeshilla (66 prosenttia) ja toiseksi suurin osuus Kambodžalla (18 prosenttia).



3.1. Tehostettu toiminta tiettyjen EBA-menettelyn edunsaajamaiden kanssa

Kuten komission ”**Kaikkien kauppa**” -strategiassa todetaan, EU voi peruuttaa väliaikaisesti yleisen GSP-menettelyn tai EBA-menettelyn etuudet poikkeusolosuhteissa, erityisesti jos GSP-asetuksessa lueteltujen ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia koskevien yleissopimusten periaatteita rikotaan vakavasti ja järjestelmällisesti.

EU tehosti vuoropuhelua joidenkin EBA-maiden kanssa, jotta nämä toteuttaisivat konkreettisia toimia ja etsisivät kestäviä ratkaisuja vakaviin puutteisiin perustavanlaatuisen ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien kunnioittamisessa. Jos vuoropuhelu ei tuota tuloksia, EU voi viimeisenä keinona käynnistää GSP-etuuskohtelun peruuttamismenettelyn ottaen asianmukaisesti huomioon peruuttamisen taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset.

Myanmar

Myanmar palautettiin EBA-menettelyn edunsaajamaaksi vuonna 2013 tunnustuksena siitä, että se oli käynnistänyt kunnianhimoisia poliittisia, sosiaalisia ja työelämää koskevia uudistuksia. Humanitaarinen ja ihmisoikeuksia koskeva tilanne Rakhinen osavaltiossa on ollut viime aikoina erittäin vakava. EU on kehottanut Myanmarin hallitusta päästämään humanitaarisen avun esteettä perille ja kaikki pakolaiset palaamaan takaisin turvallisesti, vapaaehtoisesti ja ihmisarvoisesti. EU on kehottanut Myanmaria etsimään pitkän aikavälin ratkaisua Rakhinen osavaltion rakenteellisiin ongelmiin maan kansainvälisten sitoumusten ja EBA-menettelyn vaatimusten mukaisesti.

EU osallistuu Myanmarissa yhdessä Yhdysvaltojen, Japanin, Tanskan ja ILO:n kanssa työelämän oikeuksien ja käytäntöjen parantamista koskevaan aloitteeseen, jolla edistetään ILO:n kansainvälisten työelämän normien ja vastuullisten liiketoimintakäytäntöjen noudattamista. Tämä kansainvälinen sidosryhmäfoorumi edistää Myanmarissa työlaainsäädännön uudistamista ja työmarkkinaosapuolten suhteita.

Ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien tilanteen heikentyessä Bangladeshissa ja Kambodžassa komissio ja Euroopan ulkosuhdehallinto ovat toimineet entistä aktiivisemmin näiden kahden maan kanssa ja pitäneet yhteyttä asiaankuuluviin sidosryhmiin, mukaan luettuina kansalaisjärjestöt, kansainväliset järjestöt, työmarkkinaosapuolet ja yritykset.

Bangladesh

EBA on edistänyt maan sosiaalis-taloudellista kehitystä luomalla miljoonia työllistymismahdollisuuksia valmisvaateteollisuudessa, missä suurin osa työntekijöistä on naisia. Kehityksen on kuitenkin edettävä rinnan perustavanlaatuisten ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien sekä erityisesti yhdistymisvapauden kunnioittamisen kanssa hyvinvoinnin ja ihmisarvoisen työn edistämiseksi. EU:n on nähtävä todellisia ja kestäviä parannuksia, jotta uusilta toimilta vältytään.

Bangladeshissa komissio on kiinnittänyt huomiota työntekijöiden oikeuksia, erityisesti yhdistymisvapautta, koskeviin ongelmiin ja yhteiseen aloitteeseen, joka koskee työolojen ja tehtaiden turvallisuuden parantamista Bangladeshin valmisvaatealalla. EU on

korostanut erityisesti Bangladeshin työlain ja vientiteollisuuden vapaa-aluetta koskevan lain yhdenmukaistamista työntekijöiden oikeuksia koskevien ILO:n yleissopimusten kanssa.

Kambodža

EU käsittelee yhdessä Kambodžan kanssa ihmisoikeuskysymyksiä, jotka liittyvät sokeriruokoviljelmien maankäyttökiistoihin, ja työntekijöiden oikeuksia, erityisesti yhdistymisvapautta. EU:n on nähtävä todellisia ja kestäviä parannuksia, jotta uusilta toimilta vältytään.

EU on kehottanut Kambodžan hallitusta perustamaan riippumattoman ja avoimen mekanismin, jossa käsitellään sokeriruokoviljelmille myönnettyihin

maankäyttöoikeuksiin liittyviä korvausvaatimuksia.

Tehostettu toiminta perustuu pääasiassa saatavilla oleviin suosituksiin ja päätelmiin, joita ILO ja muut ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia koskevia yleissopimuksia valvovat YK:n elimet ovat antaneet. Näiden suositusten ja päätelmien avulla kansainvälisten sitoumusten täytäntöönpanoa voidaan arvioida objektiivisesti ja avoimesti.

Prosessi on auttanut painostamaan hallituksia käsittelemään ongelmia, ja myönteistä kehitystä on tapahtunut. Tämän ohella kysymyksiä on käsitelty johdonmukaisesti ja koordinoitusti kaikilla asiaankuuluvilla kanavilla (esimerkiksi kauppakomiteoissa sekä poliittisissa ja ihmisoikeusvuoropuheluissa).

Edistys on rohkaisevaa. EU on kuitenkin valmis käynnistämään viimeisenä keinona GSP-etuuskohtelun peruuttamismenettelyn, jos rakentavat toimet vuoropuheluissa eivät tuota tyydyttäviä tuloksia. Tällaisessa päätöksessä otetaan asianmukaisesti huomioon kielteiset taloudelliset, sosiaaliset ja inhimilliset seuraukset, joita GSP-etuuskohtelun peruuttamiseen voi liittyä.

4. GSP+-MENETTELY

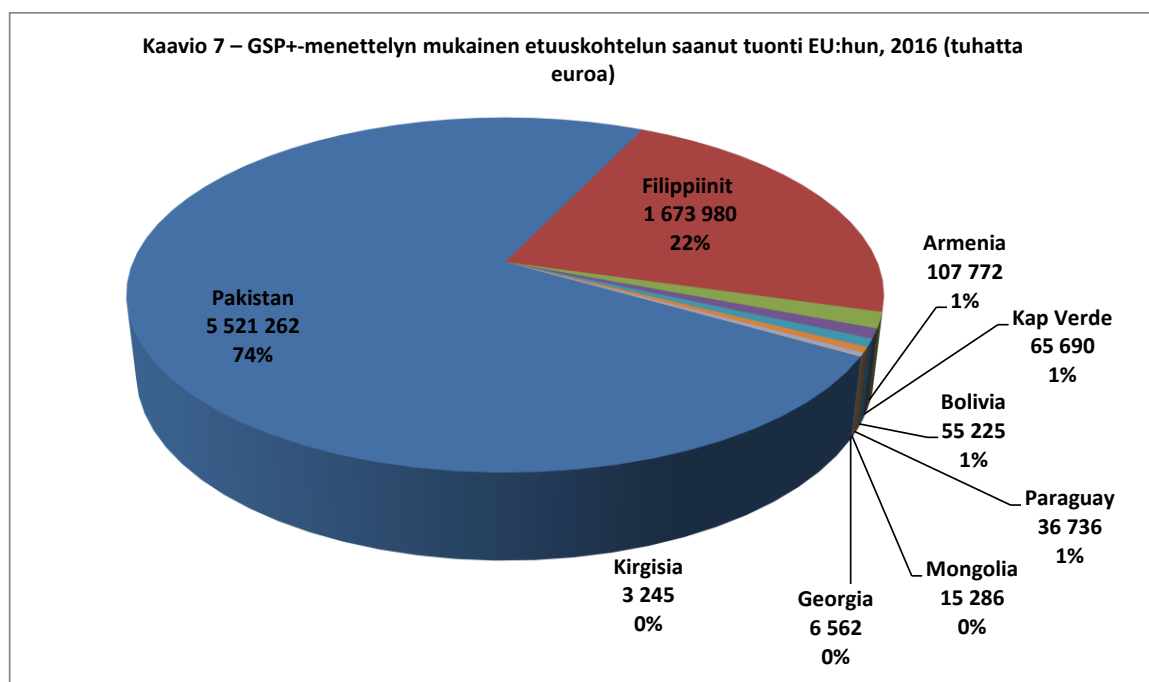
GSP+ on yksi EU:n tärkeimmistä välineistä, joilla edistetään kestävästä kehitystä heikossa asemassa olevissa kehitysmaissa. GSP+-maat hyötyvät helpotetusta kaupasta EU:n kanssa sillä ehdolla, että ne panevat tosiasiallisesti täytäntöön ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia, ympäristönsuojelua ja hyvää hallintoa koskevat 27 keskeistä kansainvälistä yleissopimusta.

4.1. GSP+-edunsaajat

Raportointikausi 2016–2017 kattaa 10 GSP+-edunsaajamaata: Armenia, Bolivia, Filippiinit, Georgia, Kap Verde, Kirgisia, Mongolia, Pakistan, Paraguay ja Sri Lanka (ks. taulukko 2).

Georgia ei ole enää 1. tammikuuta 2017 alkaen GSP+-edunsaajamaa, koska se sai etuuskohteluun perustuvan pääsyn EU:n markkinoille pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppasopimuksen mukaisesti. Kirgisiasta tuli GSP+-edunsaajamaa pian raportointikauden alun jälkeen (tammikuussa 2016). Sri Lankasta tuli uudelleen GSP+-edunsaajamaa toukokuussa 2017, sen poistuttua järjestelmästä vuonna 2010. Koska Maailmanpankki on luokitellut Paraguayn ylemmän keskitulotason maaksi kolmena vuonna peräkkäin, se jättää GSP+-järjestelmän 1. tammikuuta 2019.

Kaaviossa 7 esitetään GSP+-edunsaajamaista tulevan etuuskohtelun saaneen tuonnin⁹ arvo vuonna 2016. Suurin osa tuonnista tulee Pakistanista, jonka osuus oli 74 prosenttia kaikesta GSP+-tuonnista.



⁹ Etuuskohtelun saanut tuonti on etuuskohteluun oikeutettua tuontia, johon on tosiasiallisesti sovellettu GSP+-etuuskohtelua.

4.2. GSP+-järjestelmän valvonta

GSP+ perustuu kestävän kehityksen käsitteeseen. Kun maat liittyvät GSP+-järjestelmään, ne sitoutuvat panemaan tosiasiallisesti täytäntöön 27 keskeistä kansainvälistä yleissopimusta saadakseen paremman pääsyn EU:n markkinoille.

GSP+-edunsaajien odotetaan osoittavan vastuullisuutta ja poliittista sitoutumista ja – mikä tärkeintä – noudattavan sääntöjä ajan mittaan yhä tarkemmin havaituista puutteista huolimatta.

GSP+-menettelyn seurannassa EU toimii yhdessä edunsaajamaiden kanssa kaikilla aloilla, joilla täytäntöönpano ei ole tyydyttävää.

4.2.1. Yhteistyö sidosryhmien kanssa

Todistustaakka GSP+-menettelyn sitoumusten noudattamisesta on edunsaajamailla¹⁰. Edunsaajamaiden on esitettävä kaikki tarvittavat tiedot, joiden perusteella EU voi arvioida noudattavatko ne GSP+-menettelyä. EU:n arviointi perustuu pääasiassa kansainvälisten valvontaelinten, kuten ILO:n ja YK:n, viimeisimpiin raportteihin ja suosituksiin. EU tekee aktiivisesti yhteistyötä näiden kansainvälisten järjestöjen kanssa, varsinkin koska YK:n kertomukset laaditaan 4–5 vuoden välein eli niiden raportointikausi on pidempi kuin GSP+-järjestelmän kaksivuotinen raportointikausi. Kokoukset YK:n ja ILO:n valvontaelinten ja niiden paikallisten edustajien kanssa pidetään ennen EU:n GSP+-valvontamatkoja ja niiden aikana.

EU hyödyntää myös monia muita tietoja ja tapaa kansalaisjärjestöjä, myös ammattiliittoja, ihmisoikeuksien puolustajia, yrityksiä ja työnantajia, ennen valvontamatkoja ja niiden aikana EU:ssa ja edunsaajamaissa. Kesäkuussa 2017 järjestettiin kansalaisyhteiskunnan vuoropuhelu, jossa kuultiin kansalaisjärjestöjä ja koottiin niiden näkemyksiä¹¹.

Bolivia

Bolivia edistyi edelleen huomattavasti ihmisoikeussitoumusten tosiasiallisessa täytäntöönpanossa vuosina 2016–2017 yleisestä sosiaalis-taloudellisesta tilanteesta huolimatta. Bolivian toteuttamat toimet liittyvät erityisesti köyhyyden poistamiseen, koulutuksen, terveydenhuollon, elintarvikkeiden ja asuntojen saatavuuden parantamiseen ja lisääntymisterveyteen liittyvien kysymysten ratkaisemiseen. Työhön pääsemiseksi vaadittava vähimmäisikä on edelleen merkittävä huolenaihe, sillä se ei ole ILO:n yleissopimuksen nro 138 mukainen.

Pakistan

Myönteistä kehitystä on tapahtunut ihmisoikeuskehityksen vahvistamisessa ja lainsäädäntötoimissa, jotka koskevat naisten, lasten, vähemmistöjen ja työnteijöiden oikeuksia, kun valmisteilla on esimerkiksi kidutusta, nuoriso-oikeutta ja transihmisten oikeuksia koskevaa lainsäädäntöä. Näihin kysymyksiin samoin kuin kidutuksen ja kuolemanrangaistuksen käyttöön, lapsityövoiman laajamittaiseen käyttöön ja sananvapauteen liittyy kuitenkin vakavia ongelmia. Yleinen ihmisoikeustilanne on siksi sekava, ja Pakistanin on tehostettava toimiaan, joilla varmistetaan lainsäädännön täytäntöönpano ja noudattaminen.

Sri Lanka

Sri Lanka on toteuttanut tärkeitä toimia hallinnon ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen parantamiseksi. Sri Lanka toimii hyvässä yhteistyössä YK:n järjestelmän kanssa. Hallitus ei kuitenkaan ole vielä toteuttanut useita tärkeitä uudistuksia, jotka vaikuttavat suoraan GSP+-menettelyyn liittyvien ihmisoikeussopimusten täytäntöönpanoon. Uudistukset koskevat erityisesti terrorismin ennaltaehkäisyä koskevan lain kumoamista, keskeisten oikeudellisten takeiden varmistamista ja kidutuksen käytön lopettamista.

¹⁰ GSP-asetuksen (EU) N:o 978/2012 15 artiklan 2 kohta.

¹¹ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/august/tradoc_155993.07.17%20report%20for%20web%20

Euroopan parlamentti ja neuvosto osallistuvat aktiivisesti GSP+-järjestelmän täytäntöönpanoon ja seuraavat, miten edunsaajamaat noudattavat sitoumuksiaan. Säännöllisiä kokouksia jäsenvaltioiden kanssa järjestetään GSP-asiantuntijaryhmän ja neuvoston GSP-työryhmän puitteissa. Jäsenvaltioiden asiantuntijoiden kanssa on keskusteltu muun muassa GSP+-edunsaajilta saaduista tulostauluja koskevista vastauksista ja GSP+-valvontamatkojen jälkiarvioinneista.

Euroopan parlamentin kansainvälisen kaupan valiokunta (INTA) järjesti vuosina 2016–2017 useita tilaisuuksia vaihtaa näkemyksiä GSP-järjestelmästä, muun muassa GSP+-edunsaajien edistymisestä, valvontakäynneistä ja kansalaisjärjestöjen roolista GSP+-menettelyn soveltamisessa. Komissio ja Euroopan ulkosuhdehallinto hyötyivät myös Euroopan parlamentin valtuuskuntien matkoista tiettyihin GSP+-edunsaajamaihin.

4.2.2. GSP+-järjestelmän valvontamatkat

GSP+-järjestelmän valvonnassa käytetään kahta toisiinsa liittyvää välinettä. Niistä ensimmäinen on ”tulostaulu”, joka on luettelo kansainvälisten valvontaelinten (tai muiden täsmällisten ja luotettavien lähteiden) havaitsemista merkittävimmistä puutteista kunkin yleissopimuksen osalta. Kaikki GSP+-edunsaajat saavat vuosittain tällaisen tulostaulun, ja niitä pyydetään korjaamaan luetellut puutteet.

Toinen väline on GSP+-vuoropuhelu, mukaan luettuina GSP+-valvontamatkat, jonka puitteissa EU käy viranomaisten kanssa suoraa ja avointa keskustelua havaituista puutteista ja korjaavista toimenpiteistä. Raportointikaudella 2016–2017 komissio ja Euroopan ulkosuhdehallinto tekivät valvontamatkoja Armeniaan, Boliviaan, Kap Verdeen, Kirgisiaan, Mongoliaan, Pakistaniiin, Paraguayhin, Filippiineille ja Sri Lankaan.

GSP+-valvontamatkat tarjosivat mahdollisuuden suoriin ja korkeatasoisiin yhteyksiin hallitusten, ministeriöiden ja virastojen sekä yritysten ja paikallisten kansalaisjärjestöjen kanssa. Koordinoitkokouksia järjestettiin maissa läsnä olevien kansainvälisten YK:n ja ILO:n järjestöjen kanssa, mukaan luettuina YK:n ihmisoikeusvaltuutettu, Yhdistyneiden kansakuntien kehitysohjelma (UNDP) ja YK:n huumeiden ja rikollisuuden torjunnasta vastaava järjestö (UNODC). Tämä on auttanut sidosryhmiä ymmärtämään GSP+-

Mongolia

GSP+-vuoropuhelu ja EU:n rahoittaman ILO:n hankkeen kautta annettu tuki kannustivat Mongoliaa tarkistamaan työainsäädäntöään. Mongolia hyväksyi sukupuolten tasa-arvoa koskevan kansallisen ohjelman, jonka avulla valmistellaan sukupuolinäkökulman huomioon ottavaa politiikkaa vuoteen 2021 saakka. Äskettäin annetussa rikoslaisissa oleva ”kidutuksen” määritelmä on kidutuksen vastaisen yleissopimuksen mukainen. Kuolemanrangaistuksen mahdollinen palauttaminen ja maassa esiintyvä korruptio, joka vaikuttaa voimakkaasti ihmisoikeustilanteeseen, ovat vakavia ongelmia.

Filippiinit

Edistystä on havaittu mm. seuraavilla aloilla: sukupuolten tasa-arvo, ihmiskauppa, työntekijöiden oikeudet, terveydenhuolto, koulutus, sosiaalis-taloudelliset oikeudet, korruption torjunta ja ympäristönsuojelu. Presidentti Duterte allekirjoitti EU:n ja Filippiinien kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen, joka on nyt senaatin hyväksyttävänä. Laittomat teloitukset, erityisesti huumeiden vastaisessa taistelussa, ja niihin liittyvä rankaisemattomuus ovat edelleen vakava ongelma, samoin kuin kuolemanrangaistuksen mahdollinen palauttaminen ja rikosoikeudellisen vastuun ikärajan alentaminen.

järjestelmää ja kunkin GSP+-edunsaajan erityisiä sitoumuksia, mikä on helpottanut myös tietojen keräämistä keskeisiltä sidosryhmiltä itse paikalla.

Paikallisilla sidosryhmillä on tärkeä tehtävä siinä, että ne painostavat alue- ja keskusviranomaisia täyttämään GSP+-sitoumuksensa. Erityisesti yritysten, jotka ovat tullietuuksien suoria edunsaajia, odotetaan tukevan viranomaisia keskeisten 27 yleissopimuksen täytäntöönpanossa.

GSP+-valvontamatka Kirgisiaan (kesäkuu 2016)

Koska Kirgisia liittyi GSP+-järjestelmään vasta tammikuussa 2016, matkalla oli tarkoitus esitellä GSP+-järjestelmää ja käynnistellä valvontaa. Ihmisoikeusvuoropuhelun yhteydessä pidetyt GSP+-valvontakokoukset osoittautuivat erittäin tehokkaiksi, koska ensin mainitussa käsiteltiin myös GSP+-järjestelmään liittyviä kysymyksiä, kuten kidutuksen ja väkivallan estämistä säilöönottolaitoksissa, etnisten ryhmien suhteiden parantamista, syrjinnän torjumista, morsiamenryöstöjen vähentämistä ja lasten oikeuksien parantamista. Yritykset olivat innokkaita kuulemaan GSP+-järjestelmän taloudellisista eduista.

GSP+-valvontamatka Boliviaan (kesäkuu 2016)

Lapsityövoimasta keskusteltiin ensisijaisena kysymyksenä, jossa keskityttiin lasten työiän alentamiseen. Koska alkuperäisväestön osuus on Boliviassa Etelä-Amerikan suurin (66 prosenttia koko väestöstä), keskusteluissa korostettiin myös alkuperäiskansojen oikeutta tulla etukäteen kuulluksi ja antaa tietoon perustuva suostumus maa-alueelle pääsystä.

GSP+-valvontamatka Kap Verdeen (heinäkuu 2017)

Kap Verden yleinen ihmisoikeustilanne on edelleen myönteinen. Jatkuvia ongelmia ovat sukupuoleen perustuva väkivalta, lapsen oikeudet ja raportoinnin viivästykset. Kap Verde ponnistelee voimakkaasti viimeksi mainitun ongelman korjaamiseksi tiiviissä yhteistyössä ILO:n kanssa EU:n rahoittamassa valmiuksien kehittämistä koskevassa hankkeessa.

GSP+-valvontamatka Paraguayhin (kesäkuu 2016)

Yksi myönteinen ihmisoikeuksiin liittyvä aloite on ihmisoikeuksia koskevien kansainvälisten suositusten valvontajärjestelmän (SIMORE) perustaminen YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston tuella. Lapsityövoiman käytöstä, erityisesti kotitaloustyössä ("criadazgo"), keskusteltiin matkan aikana yhtenä keskeisenä huolenaiheena.

GSP+-valvontamatka Pakistaniin (marraskuu 2016)

Toisella GSP+-valvontamatkalla havaittiin myönteistä institutionaalista (esimerkiksi kansallisen ihmisoikeustoimikunnan perustaminen ja kansallisen ihmisoikeuksia koskevan toimintasuunnitelman laatiminen) ja lainsäädännöllistä (raiskausten ja kunniamurhien vastaisten lakien antaminen) kehitystä. Jäljellä on kuitenkin vakavia haasteita, jotka liittyvät muun muassa naisten, lasten ja vähemmistöjen oikeuksiin, sananvapauteen, kuolemanrangaistuksen käyttöön, kidutukseen sekä lainsäädännön täytäntöönpano- ja valvontavalmiuksiin.

GSP+-valvontamatka Filippiineille (tammi–helmikuu 2017)

Myönteistä kehitystä havaittiin mm. seuraavilla aloilla: sukupuolten tasa-arvo, ihmiskauppa, työntekijöiden oikeudet, lisääntymisterveys ja ympäristönsuojelu. Edistyminen keskeisissä kysymyksissä riippuu lainsäädännöstä, joka on edelleen parlamentin käsiteltävänä. Jäljellä on vakavia ongelmia, jotka liittyvät huumeiden vastaisen kampanjan toteuttamistapaan erityisesti siltä osin kuin on kyse oikeudesta elämään, oikeudellisista takeista ja tehokkaasta tukinnasta ja syytteenpanosta, yhteistyöstä YK:n mekanismien kanssa ja mahdollisesta kuolemanrangaistuksen palauttamisesta ja mahdollisesta rikosoikeudellisen vastuun ikärajan alentamisesta.

GSP+-valvontamatka Mongoliaan (maaliskuu 2017)

Ensimmäisellä GSP+-valvontamatkalla havaittiin myönteistä lainsäädännöllistä kehitystä, kun voimaan olivat tulleet uusi rikoslaki, tarkistettu perheväkivaltaa koskeva laki sekä lastensuojelulaki ja lapsen oikeuksia koskeva laki. Mongolia oli edistynyt hyvin ILO:lle raportoinnissa EU:n rahoittaman hankkeen avulla. Mongolia pyrkii myös kehittämään valmiuksiaan hyödyntää GSP+-järjestelmän kaikkia kauppatuja.

GSP+-valvontamatka Armeniaan (kesäkuu 2017)

Armenian kannalta keskeisiä kysymyksiä käsiteltiin perusteellisesti. Niitä olivat esimerkiksi vuosien 2014–2016 ja 2017–2019 ihmisoikeuksia koskevien toimintasuunnitelmien tehokas täytäntöönpano, parlamentille esitettävät uusi oikeudenkäyntilaki, rikoslaki ja rikosprosessilaki, erillinen perheväkivallan vastainen laki ja kattava syrjinnän vastainen laki kansainvälisten normien mukaisesti, tarve perustaa (uudelleen) työsuojelutarkastusjärjestelmä ja CITES-sopimuksen 1 luokan aseman saavuttaminen.

GSP+-valvontamatka Sri Lankaan (syyskuu 2017)

Ensimmäisellä Sri Lankan suuntautuneella valvontamatkalla, joka sisälsi myös käynnin Jaffnassa, sen jälkeen kun maa oli liittynyt GSP+-järjestelmään toukokuussa 2017, todettiin, että se oli edistynyt 27 yleissopimuksen täytäntöönpanossa. Sri Lankalta vaaditaan kuitenkin edelleen toimia, jotka liittyvät terrorismin ennaltaehkäisyä koskevan lain kumoamiseen, yleisen kidutuksen käytön lopettamiseen, tahdonvastaisiin katoamisiin, maan palauttamiseen entisillä konfliktialueilla sekä ammattiliittojen syrjinnän ja epäoikeudenmukaisten työelämän käytäntöjen torjuntaan.

4.3. Teknistä apua ja kehitystä koskevat hankkeet

Komissio ja ILO toteuttivat raportointikaudella erityisiä GSP+-hankkeita¹², joilla tuettiin ILO:n raportointi- ja täytäntöönpanovaatimusten noudattamista seuraavissa GSP+-edunsaajamaissa: Armenia, Filippiinit, Kap Verde, Mongolia, Pakistan ja Paraguay. Näitä hankkeita jatketaan seuraavan kahden vuoden ajan.

Armeniassa, Paraguayssa ja Filippiineillä keskityttiin julkishallinnon valmiuksien vahvistamiseen ILO:n keskeisten yleissopimusten täytäntöön panemiseksi. Kap Verdessä ILO tuki paikallishallintoa, jotta se toimittaisi myöhässä olevat ILO:n raportit. Pakistanissa tärkeimpänä tavoitteena oli tukea lainsäädännön laatimista ja sen täytäntöönpanoon liittyviä aloitteita lapsi- ja pakkotyövoiman käytön lopettamiseksi. Mongoliassa ILO auttoi kehittämään oikea-aikaiseen raportointiin liittyviä valmiuksia ja tuki lainsäädännön mukauttamista ILO:n yleissopimukseen, joka koskee järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvottelu-oikeuden soveltamista.

Esimerkkejä EU:n ja ILO:n hankkeista GSP+-maissa

Kap Verde

Kap Verdessä EU:n GSP+-toimilla on lisätty kolmikantakeskustelujen osapuolten (hallituksen, työnantajien ja työntekijöiden) tietoja ILO:n keskeisistä yleissopimuksista. Niillä on myös edistetty lainsäädäntöä koskevia kolmikantakeskusteluja ILO:n valvontaelinten tekemien huomautusten pohjalta. Kap Verden raportit ovat nyt ajan tasalla yhdistymisvapautta ja järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvottelu-oikeuden soveltamista koskevien yleissopimusten 87 ja 98 mukaisesti. Työmarkkinaosapuolet tuntevat tehtävänsä entistä paremmin, ja niillä on paremmat valmiudet käsitellä ILO:n valvontaelinten tekemiä huomautuksia.

Mongolia

EU:n ja ILO:n hankkeessa Mongoliaa autettiin noudattamaan kansainvälisiä työelämän normeja ja kehittämään raportointia. Hankkeessa tarkasteltiin ILO:n keskeisten yleissopimusten mongolinkielisiä käännöksiä ja autettiin Mongoliaa ymmärtämään sitoumuksensa entistä paremmin. Hanke johti myös kolmikantaneuvotteluihin, joissa tarkistettiin työlakia, joka vastaa nyt entistä paremmin työelämän perusperiaatteita ja -oikeuksia. Kansainvälisiä työelämän normeja ja kauppaa koskeva asiakirja englanniksi ja mongoliksi sekä korkean tason vuoropuhelut ja seminaarit auttoivat hallitusta sekä työntekijä- ja työnantajajärjestöjä ymmärtämään työelämän perusperiaatteet ja -oikeudet entistä paremmin. Teknisen avun ansiosta Mongolian kansainvälisiä työelämän normeja koskevat raportit ovat nyt ajan tasalla.

Pakistan

EU:n rahoittama valmiuksien kehittämistä koskeva aloite on auttanut liittovaltion ja provinssien työministeriöitä kehittämään ratifioituja ILO:n yleissopimuksia koskevaa

¹² http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/july/tradoc_155843.pdf

raportointiaan. Tammi-, helmi- ja huhtikuussa 2017 pidetyillä ILO:n seminaareilla vahvistettiin työmarkkinavuoropuhelua liittovaltion ja provinssien neuvoa-antavissa kolmikantakomiteoissa. Seminaareissa työministeriöt tapasivat työantaja- ja työntekijäjärjestöjä, jotta keskeiset työelämän normit tunnettaisiin entistä paremmin.

Osana EU:n GSP+-toimia ja vastauksena äskettäin delegoituihin lainsäädäntötehtäviin ILO tarjosi Balochistanin hallitukselle myös erityistä teknistä tukea tarkistetun työlainsäädännön laatimisessa. Työmarkkinaosapuolia kuultiin sen varmistamiseksi, että lait ovat ILO:n periaatteiden mukaisia.

Filippiinit

EU:n GSP+-toimissa Filippiineillä keskityttiin luomaan ympäristö, joka edistää yhdistymisvapautta ja työehtosopimusneuvotteluja, ILO:n suorien yhteyksien valtuuskunnan helmikuussa 2017 antamien suositusten mukaisesti. EU:n GSP+-toimien avulla pystyttiin järjestämään työministeriön ja työmarkkinaosapuolten väliset keskustelut, jotka johtivat kolmikantajulistukseen, jossa sitoudutaan panemaan tosiasiallisesti täytäntöön yhdistymisvapautta ja työehtosopimusneuvotteluja koskevat periaatteet ja laatimaan tätä koskeva kansallinen toimintasuunnitelma.

Vuonna 2017 kaikissa GSP+-maissa käynnistettiin hankkeita, joilla pyritään tukemaan paikallisten kansalaisjärjestöjen¹³ ja työmarkkinaosapuolten osallistumista GSP+-järjestelmään. Vuoden 2017 aikana hankeryhmät tekivät tiedonhankintamatkoja määritelläkseen keskeiset kysymykset hankkeissaan, jotka toteutetaan yhdessä paikallisten kansalaisjärjestöjen kanssa. Komissio aikoo seuraavan raportointikauden aikana tarkastella sitä, miten edunsaajia voitaisiin tukea asiantuntemuksen, teknisen avun ja valmiuksien kehittämistä koskevien erityishankkeiden avulla.

4.4. Tämän kertomuksen liitteenä: GSP+-järjestelmää koskeva valmisteluasiakirja

Kuten vuoden 2016 GSP-järjestelmää koskevassa kertomuksessa, myös tämän toisen kaksivuotiskertomuksen liitteenä on komission yksiköiden valmisteluasiakirja GSP+-järjestelmästä. Valmisteluasiakirjassa arvioidaan perusteellisesti, miten yksittäiset GSP+-edunsaajat noudattavat GSP+-velvoitteitaan aiheryhmittäin: ihmisoikeudet, työntekijöiden oikeudet, ympäristö ja hyvä hallinto. Siinä arvioidaan edistymistä, puutteita, tulevia toimia ja painopisteitä, kun edunsaajat pyrkivät panemaan tosiasiallisesti täytäntöön 27 keskeistä yleissopimusta.

4.5. Väliarviointikertomus

GSP-asetuksen¹⁴ mukaisesti komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle GSP-asetuksen soveltamista koskevan väliarviointikertomuksen viisi vuotta GSP-asetuksen voimaantulon jälkeen. Väliarviointikertomuksessa arvioidaan, onko GSP-asetuksella saavutettu sille asetetut tavoitteet. Päätelmät otetaan huomioon seuraavan GSP-järjestelmän suunnittelussa. Kertomus hyväksyttäneen vuoden 2018 ensimmäisellä puoliskolla.

¹³ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/july/tradoc_155843.pdf

¹⁴ Asetus (EU) N:o 978/2012 yleisen tullietuusjärjestelmän soveltamisesta.

5. PÄÄTELMÄT

GSP-järjestelmää koskevassa kaksivuotiskertomuksessa seurataan nykyisen GSP-järjestelmän täytäntöönpanoa, koska sen tullietuuksia alettiin soveltaa tammikuussa 2014. Liitteenä olevassa valmisteluasiakirjassa käsitellään ihmisoikeuksia sekä yhteiskunnan ja ympäristön tilannetta GSP+-edunsaajamaissa ja tarjotaan foorumi kansalaisjärjestöjen ja edunsaajamaiden hallitusten väliselle yhteistyölle.

Tämän valvontakauden aikana GSP+-edunsaajia kehoitettiin ottamaan vastuu 27 yleissopimuksen täytäntöönpanosta ja käsittelemään ennakoivasti ongelmia, jotka on lueteltu tulostauluissa ja otettu esiin GSP+-valvontamatkoilla.

Kirgisia, joka liittyi GSP+-järjestelmään tammikuussa 2016, on ensimmäistä kertaa mukana tässä kertomuksessa. Sri Lanka palasi GSP+-järjestelmään toukokuussa 2017, ja siksi valvontakausi kattaa alle kuusi kuukautta. Armeniassa valvontamatka osoittautui tehokkaaksi keinoksi saada paikallinen kansalaisyhteiskunta mukaan toimintaan. Koska Kap Verde ei ollut toimittanut viimeisimpiä raporttejaan YK:lle ja ILO:lle, sinne suuntautunut valvontamatka oli ratkaisevan tärkeä EU:n arvioinnissa tarvittavien tietojen keräämiseksi. Filippiineille tehty valvontamatka tarjosi EU:lle tilaisuuden esittää huolensa viimeaikaisesta ihmisoikeustilanteesta, samalla kun se tunnusti työntekijöiden oikeuksien ja sosiaali- ja talouspolitiikan alalla saavutetun edistyksen. Paraguayssa ja Boliviassa lapsityövoimasta keskusteltiin avoimesti kaikkien keskeisten sidosryhmien, myös ILO:n ja Unicefin, kanssa. Georgia on mukana viimeistä kertaa, koska se on asteittain luopunut GSP+-järjestelmästä EU:n kanssa tekemänsä pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppasopimuksen takia.

Kaiken kaikkiaan GSP+-järjestelmän valvonta tarjosi jäsennellyn lähestymistavan ja vakaan perustan kunkin GSP+-edunsaajan arvioimiseksi YK:n ja ILO:n valvontaelinten havaintojen ja kolmansien osapuolten, myös kansalaisyhteiskunnan, työmarkkinaosapuolten, Euroopan parlamentin ja neuvoston, toimittamien tietojen perusteella. GSP+-järjestelmän valvonta on yhdistetty täysin EU:n kahdenväliseen kehukseen ja vuoropuheluun, ihmisoikeusvuoropuhelu mukaan luettuna. GSP+-järjestelmällä on tuettu erityisesti Pakistanin, Sri Lankan, Mongolian ja Bolivian kaltaisia maita tehostamaan osallistumistaan EU:n ihmisoikeusvuoropuheluun. Samalla ihmisoikeusvuoropuhelu on tarjonnut foorumin, jossa keskustellaan GSP+-järjestelmään liittyvistä ihmisoikeuskysymyksistä. GSP+-järjestelmällä on lisätty synergiaa, ja se on johtanut kahden välineen toisiaan vahvistavaan vipuvaikutukseen.

Vaikka GSP onkin tärkeä väline, jolla voidaan käsitellä ihmisoikeuksiin ja työntekijöihin liittyviä kysymyksiä edunsaajamaissa, EU on sitoutunut käyttämään kaikkia asiaankuuluvia politiikkoja ja välineitä, joilla maita autetaan saavuttamaan kestävä kehitys ja hyvää hallintoa koskevat tavoitteensa. Ottaen huomioon näiden kysymysten luonne ja tarve löytää rakenteellisia ja kestäviä ratkaisuja, GSP-järjestelmään osallistuminen edellyttää EU:lta ja edunsaajamilta vakaata pitkän aikavälin sitoutumista.

Seuraava raportointikausi, joka kattaa vuodet 2018–2019, käynnistetään tulostaulujen uudella kaksivuotiskaudella ja valvontamatkoilla vuoden 2018 ensimmäisellä puoliskolla. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kolmannen kaksivuotiskertomuksensa GSP-järjestelmästä vuoden 2019 loppuun mennessä ja keskittyy siinä erityisesti arvioimaan kehityssuuntia kaikissa GSP+-edunsaajamaissa.

6. YLEISEN GSP-JÄRJESTELMÄN JA EBA-MENETTELYN EDUNSAAJAT

Taulukko 1 – Yleisen GSP-järjestelmän edunsaajat 2016–2017

	Yleisen GSP-järjestelmän edunsaajat raportointikaudella 2016–2017	Muutokset edunsaajien asemassa kaudella 2016–2017
1.	Kamerun	Poistui järjestelmästä 1. tammikuuta 2017.
2.	Cookinsaaret	
3.	Norsunluurannikko	
4.	Fidži	Poistui järjestelmästä 1. tammikuuta 2017.
5.	Ghana	
6.	Intia	
7.	Indonesia	
8.	Irak	Poistui järjestelmästä 1. tammikuuta 2017.
9.	Kenia	
10.	Marshallinsaaret	Poistui järjestelmästä 1. tammikuuta 2017.
11.	Mikronesian liittovaltio	
12.	Nauru	
13.	Nigeria	
14.	Niue	
15.	Kongon tasavalta	
16.	Sri Lanka	Poistui järjestelmästä 18. toukokuuta 2017 saatuaan GSP+-etuuskohtelumaan aseman.
17.	Swazimaa	
18.	Syyria	
19.	Tadžikistan	
20.	Tonga	
21.	Ukraina	Poistuu järjestelmästä 1. tammikuuta 2018.
22.	Uzbekistan	
23.	Vietnam	

Taulukko 2 – GSP+-järjestelmän edunsaajat 2016–2017

	GSP+-järjestelmän edunsaajat raportointikaudella 2016–2017	Muutokset GSP+-edunsaajien asemassa kaudella 2016–2017
1.	Armenia	
2.	Bolivia	
3.	Kap Verde	
4.	Georgia	Poistui järjestelmästä 1. tammikuuta 2017.
5.	Kirgisia	Liittyi järjestelmään 27. tammikuuta 2016.
6.	Mongolia	
7.	Pakistan	
8.	Paraguay	
9.	Filippiinit	
10.	Sri Lanka	Liittyi järjestelmään 18. toukokuuta 2017.

Taulukko 3 – EBA-menettelyn edunsaajat 2016–2017

EBA-menettelyn edunsaajat raportointikaudella 2016–2017			
1.	Afganistan	27.	Mauritania
2.	Angola	28.	Malawi
3.	Bangladesh	29.	Myanmar
4.	Bhutan	30.	Mosambik
5.	Burkina Faso	31.	Nepal
6.	Burundi	32.	Niger
7.	Benin	33.	Ruanda
8.	Kambodža	34.	Samoa
9.	Tšad	35.	Sierra Leone
10.	Kongon demokraattinen tasavalta	36.	Senegal
11.	Keski-Afrikan tasavalta	37.	Salomonsaaret
12.	Komorit	38.	Somalia
13.	Djibouti	39.	Etelä-Sudan
14.	Eritrea	40.	Sudan
15.	Etiopia	41.	São Tomé ja Príncipe
16.	Gambia	42.	Tansania
17.	Guinea	43.	Itä-Timor
18.	Päiväntasaajan Guinea	44.	Togo
19.	Guinea-Bissau	45.	Tuvalu
20.	Haiti	46.	Uganda
21.	Kiribati	47.	Vanuatu
22.	Laos	48.	Jemen
23.	Liberia	49.	Sambia
24.	Lesotho		
25.	Madagaskar		
26.	Mali		

7. GSP-JÄRJESTELMÄSTÄ 1. JOULUKUUTA 2016 HYÖTYVIÄ EDUNSAAJAMAITA KOSKEVAT TILASTOTIETOJA SISÄLTÄVÄT TAULUKOT

Taulukko 4 – Etuuskohtelun saaneen tuonnin arvo kaikkien GSP-maiden osalta (tuhatta euroa)

	2014				2015				2016			
	Tuonti yhteensä	GSP-etuuskohteluun oikeutettu tuonti	GSP-etuuskohteluun saanut tuonti	Tullietuuksien käyttöaste	Tuonti yhteensä	GSP-etuuskohteluun oikeutettu tuonti	GSP-etuuskohteluun saanut tuonti	Tullietuuksien käyttöaste	Tuonti yhteensä	GSP-etuuskohteluun oikeutettu tuonti	GSP-etuuskohteluun saanut tuonti	Tullietuuksien käyttöaste
Yleinen GSP	136.293.050	37.617.869	27.712.803	74 %	138.379.251	45.327.097	30.871.383	68 %	130.968.548	47.080.530	31.661.403	67 %
GSP+	13.324.942	7.129.263	6.177.630	87 %	15.476.883	8.413.704	7.153.681	85 %	15.132.431	8.687.292	7.485.760	86 %
EBA	37.500.741	19.614.129	17.058.019	87 %	37.922.199	23.735.273	22.264.102	94 %	36.175.387	25.573.515	23.534.339	92 %
Koko GSP	187.118.733	64.361.261	50.948.452	79 %	191.778.333	77.476.074	60.289.166	78 %	182.276.366	81.341.337	62.681.502	77 %

Taulukko 5 – Etuuskohtelun saaneen EU:hun suuntautuvan tuonnin arvo yleisen GSP-menettelyn edunsaajamaittain (tuhatta euroa)

Yleinen GSP	2014				2015				2016			
	Tuonti yhteensä	GSP-etuuskohteluun oikeutettu tuonti	GSP-etuuskohteluun saanut tuonti	Tullietuuksien käyttöaste	Tuonti yhteensä	GSP-etuuskohteluun oikeutettu tuonti	GSP-etuuskohteluun saanut tuonti	Tullietuuksien käyttöaste	Tuonti yhteensä	GSP-etuuskohteluun oikeutettu tuonti	GSP-etuuskohteluun saanut tuonti	Tullietuuksien käyttöaste
	136.293.050	37.617.869	27.712.803	73,7%	138.379.251	45.327.097	30.871.383	68,1%	130.968.548	47.080.530	31.661.403	67,2%
Kamerun	2.148.042	32.560	39	0,1%	1.781.293	150.204	12.054	8,0%	1.773.132	120.563	6.323	5,2%
Kongo	1.523.993	82.830	67.269	81,2%	1.764.705	40.965	31.126	76,0%	1.048.910	34.069	14.331	42,1%
Cookinsaaret	1.496	97	61	62,8%	1.906	58	3	5,2%	8.660	246	31	12,7%
Fidži	97.685	1.301	3	0,2%	85.504	5.532	421	7,6%	60.313	6.767	142	2,1%
Ghana	2.864.884	150.575	127	0,1%	2.631.417	737.363	804	0,1%	2.287.705	683.385	868	0,1%
Intia	35.582.745	16.987.636	15.031.426	88,5%	37.822.096	18.910.730	16.698.497	88,3%	37.664.155	18.864.567	16.622.456	88,1%
Indonesia	13.917.691	6.279.700	4.511.742	71,8%	14.672.861	7.176.336	5.017.542	69,9%	13.988.094	7.272.570	5.164.449	71,0%
Irak	11.518.140	5.232	146	2,8%	12.100.516	7.918	2.080	26,3%	10.404.550	3.832	1.041	27,2%
Norsunluurannikk	3.247.091	319.695	366	0,1%	4.241.390	1.287.254	3.261	0,3%	4.523.986	1.294.501	2.070	0,2%
Kenia	1.140.708	190.922	138.111	72,3%	1.302.367	864.017	19.935	2,3%	1.268.292	869.747	16.345	1,9%
Marshallinsaaret	146.012	423	-	0,0%	116.787	505	-	0,0%	186.992	20.856	-	-
Mikronesia	612	171	127	74,3%	538	509	215	42,3%	452	444	112	25,3%
Nauru	82	31	-	0,0%	626	175	-	0,0%	95	53	-	0,0%
Nigeria	27.792.156	207.878	135.410	65,1%	18.402.503	129.416	94.963	73,4%	10.833.197	158.137	102.210	64,6%
Niue	127	108	1	0,8%	227	10	0	1,0%	267	181	-	0,0%
Sri Lanka*	2.163.151	1.799.337	1.073.969	59,7%	2.337.415	1.966.849	1.078.955	54,9%	2.395.894	2.022.993	1.105.615	54,7%
Swazimaa	150.572	5.140	46	0,9%	133.591	19.474	109	0,6%	121.857	21.069	56	0,3%
Syyria	85.008	25.209	3.443	13,7%	80.265	25.358	4.405	17,4%	49.463	20.213	8.911	44,1%
Tadžikistan	52.422	14.897	10.571	71,0%	46.363	12.107	11.286	93,2%	81.953	12.953	11.823	91,3%
Tonga	906	71	54	75,9%	379	136	95	70,3%	863	125	35	28,2%
Ukraina	12.003.711	2.495.103	1.473.299	59,0%	11.309.183	2.676.266	1.185.545	44,3%	11.604.889	3.379.200	1.400.536	41,4%
Uzbekistan	146.175	75.976	60.465	79,6%	117.222	69.750	57.747	82,8%	117.529	86.579	74.625	86,2%
Vietnam	21.709.640	8.942.978	5.206.129	58,2%	29.430.096	11.246.165	6.652.339	59,2%	32.547.301	12.207.480	7.129.422	58,4%

* GSP+ 38. toukokuuta 2017 lähtien

Taulukko 6 – Etuuskohtelun saaneen EU:hun suuntautuvan tuonnin arvo EBA-maittain (tuhatta euroa)*

EBA	2014					2015					2016			
	Tuonti yhteensä	GSP-etuuskohteluun oikeutettu tuonti	GSP-etuuskohtelun saanut tuonti	Tullietuuksien käyttöaste		Tuonti yhteensä	GSP-etuuskohteluun oikeutettu tuonti	GSP-etuuskohtelun saanut tuonti	Tullietuuksien käyttöaste		Tuonti yhteensä	GSP-etuuskohteluun oikeutettu tuonti	GSP-etuuskohtelun saanut tuonti	Tullietuuksien käyttöaste
	37.500.741	19.614.129	17.058.019	87,0%		37.922.199	23.735.273	22.264.102	93,8%		36.175.387	25.573.515	23.534.339	92,0%
Afganistan	35.033	16.943	6.966	41,1%		25.208	6.164	3.691	59,9%		18.932	5.680	2.855	50,3%
Angola	9.361.175	50.117	20.937	41,8%		7.153.713	39.948	18.089	45,3%		4.156.215	69.812	30.828	44,2%
Bangladesh	12.320.951	12.259.151	11.776.557	96,1%		15.085.588	15.017.416	14.642.919	97,5%		16.355.547	16.292.347	15.614.030	95,8%
Benin	44.864	12.270	11.246	91,7%		45.236	5.535	3.968	71,7%		39.234	5.123	4.817	94,0%
Bhutan	14.927	14.790	14.416	97,5%		48.501	16.726	16.102	96,3%		2.606	2.140	1.884	88,0%
Burkina Faso	111.601	11.697	9.849	84,2%		58.116	11.204	9.576	85,5%		109.132	10.911	9.899	90,7%
Burundi	21.359	414	86	20,7%		38.785	362	322	89,0%		31.850	291	260	89,3%
Kambodža	3.019.263	3.008.589	2.778.838	92,4%		4.060.331	4.005.450	3.772.302	94,2%		4.571.947	4.505.346	4.177.745	92,7%
Keski-Afrikan tasavalta	6.253	181	157	87,0%		12.044	58	3	4,6%		16.544	596	6	1,1%
Tšad	13.789	319	-	0,0%		108.771	616	-	0,0%		114.696	1.003	-	0,0%
Komorit	10.640	6.782	1.536	22,6%		10.947	5.605	5.487	97,9%		15.655	7.505	7.168	95,5%
Kongo (dem. tasav.)	1.003.279	8.202	6.240	76,1%		481.672	10.079	5.181	51,4%		740.378	5.977	3.566	59,7%
Djibouti	8.233	3.771	62	1,6%		13.103	2.635	-	0,0%		23.592	5.557	211	3,8%
Päiväntasaajan Guinea	3.643.048	227.486	210.568	92,6%		1.931.886	45.310	33.132	73,1%		1.237.764	22.825	19.052	83,5%
Eritrea	8.234	2.505	2.378	94,9%		41.742	2.498	2.294	91,9%		13.108	2.172	2.031	93,5%
Etiopia	550.548	252.196	248.726	98,6%		676.177	333.655	256.378	76,8%		711.534	399.735	245.195	61,3%
Gambia	17.627	9.276	8.561	92,3%		16.900	11.472	11.261	98,2%		14.077	10.535	9.933	94,3%
Guinea	454.347	1.648	658	39,9%		644.545	1.566	740	47,3%		522.968	2.647	811	30,7%
Guinea-Bissau	3.329	12	-	0,0%		1.985	1.047	-	0,0%		1.602	404	-	0,0%
Haiti	31.331	17.794	3.324	18,7%		33.006	14.017	12.483	89,1%		39.015	15.527	13.343	85,9%
Kiribati	53	32	25	76,8%		142	59	-	0,0%		152	97	-	0,0%
Laos	222.578	195.086	191.073	97,9%		235.114	195.855	189.968	97,0%		234.482	177.167	169.889	95,9%
Lesotho	247.359	1.566	484	30,9%		254.450	1.993	1.411	70,8%		207.530	2.889	2.047	70,9%
Liberia	284.022	3.400	423	12,4%		187.013	585	-	0,0%		273.678	4.342	379	8,7%
Madagaskar	826.063	534.460	21.331	4,0%		922.271	573.703	4.774	0,8%		934.020	702.449	9.850	1,4%
Malawi	289.986	266.631	251.596	94,4%		321.254	287.017	270.725	94,3%		267.862	215.102	214.041	99,5%
Mali	39.253	4.400	3.628	82,5%		39.323	5.510	4.176	75,8%		36.620	5.730	4.776	83,3%
Mauritania	544.977	172.679	164.746	95,4%		475.350	221.069	212.175	96,0%		427.029	224.212	217.873	97,2%
Mosambik	1.346.297	1.143.588	292.715	25,6%		1.423.821	1.170.217	1.137.842	97,2%		1.301.696	970.577	964.758	99,4%
Myanmar	355.447	313.704	298.065	95,0%		645.322	562.714	534.806	95,0%		971.484	875.939	827.432	94,5%
Nepal	86.408	77.883	72.205	92,7%		97.418	86.983	80.420	92,5%		94.310	83.407	77.089	92,4%
Niger	118.520	2.958	1.931	65,3%		116.763	3.308	2.726	82,4%		116.135	3.692	3.080	83,4%
Ruanda	46.415	538	107	20,0%		63.219	937	647	69,0%		51.351	1.991	948	47,6%
Samoa	1.076	867	310	35,8%		2.271	1.778	224	12,6%		1.882	1.475	293	19,9%
São Tomé ja Príncipe	7.999	175	112	64,0%		8.414	141	98	69,0%		10.382	183	98	53,5%

* 'Kokonaistuonti' kattaa kaiken tuonnin, mukaan lukien tuotteet, jotka hyötyvät automaattisesti suosituimmuuskohtelun mukaisista nollatulleista. 'EBA-menettelyyn oikeutettu tuonti' viittaa vain niihin EBA-menettelyyn kuuluihin tuotteisiin, jotka eivät muutoin ole oikeutettuja nollatulliin.

Taulukko 6 (jatkoa) – Etuuskohtelun saaneen EU:hun suuntautuvan tuonnin arvo EBA-maittain (tuhatta euroa)

EBA	2014					2015					2016			
	Tuonti yhteensä	GSP-etuuskohteluun oikeutettu tuonti	GSP-etuuskohtelun saanut tuonti	Tullietuuksien käyttöaste		Tuonti yhteensä	GSP-etuuskohteluun oikeutettu tuonti	GSP-etuuskohtelun saanut tuonti	Tullietuuksien käyttöaste		Tuonti yhteensä	GSP-etuuskohteluun oikeutettu tuonti	GSP-etuuskohtelun saanut tuonti	Tullietuuksien käyttöaste
Senegal	391.649	281.694	276.858	98,3%		411.225	293.897	286.079	97,3%		416.309	266.077	255.260	95,9%
Sierra Leone	220.043	480	80	16,6%		238.444	3.939	3.280	83,3%		223.681	1.796	533	29,7%
Salomonsaaret	62.985	62.069	61.950	99,8%		68.308	67.718	66.356	98,0%		53.495	52.945	52.848	99,8%
Somalia	2.589	122	6	4,7%		8.587	117	-	0,0%		13.047	569	15	2,7%
Etelä-Sudan	117	32	-	0,0%		182	52	-	0,0%		304	106	70	66,7%
Sudan	204.463	107.837	101.344	94,0%		211.637	83.319	81.717	98,1%		182.874	23.463	22.751	97,0%
Tansania	588.179	281.806	119.833	42,5%		686.687	356.266	346.966	97,4%		620.682	323.841	317.287	98,0%
Itä-Timor	11.955	43	-	0,0%		5.984	47	-	0,0%		5.369	71	-	0,0%
Togo	83.505	20.254	19.154	94,6%		70.005	21.854	20.093	91,9%		102.321	33.250	24.095	72,5%
Tuvalu	513	476	-	0,0%		512	454	-	0,0%		51	28	-	0,0%
Uganda	447.656	149.922	31.573	21,1%		488.899	157.883	154.426	97,8%		444.743	150.527	148.279	98,5%
Vanuatu	1.842	403	334	82,8%		11.748	4.512	414	9,2%		3.334	1.475	370	25,1%
Jemen	83.951	10.574	8.268	78,2%		17.461	7.077	3.016	42,6%		18.623	6.285	4.574	72,8%
Sambia	305.011	76.308	38.765	50,8%		422.117	94.907	67.838	71,5%		425.544	77.696	72.067	92,8%

Taulukko 7 – Etuuskohtelun saaneen EU:hun suuntautuvan tuonnin arvo GSP+-maittain (tuhatta euroa)*

GSP+	2014					2015					2016			
	Tuonti yhteensä	GSP-etuuskohteluun oikeutettu tuonti	GSP-etuuskohtelun saanut tuonti	Tullietuuksien käyttöaste		Tuonti yhteensä	GSP-etuuskohteluun oikeutettu tuonti	GSP-etuuskohtelun saanut tuonti	Tullietuuksien käyttöaste		Tuonti yhteensä	GSP-etuuskohteluun oikeutettu tuonti	GSP-etuuskohtelun saanut tuonti	Tullietuuksien käyttöaste
	13.324.942	7.129.263	6.177.630	86,7%		15.476.883	8.413.704	7.153.681	85,0%		15.132.431	8.687.292	7.485.760	86,2%
Armenia	192.932	47.343	42.435	89,6%		268.322	115.211	103.588	89,9%		310.034	116.432	107.772	92,6%
Bolivia	518.567	107.094	102.577	95,8%		596.432	84.340	80.755	95,7%		529.748	58.705	55.225	94,1%
Kap Verde	96.849	55.897	54.716	97,9%		63.283	53.279	51.519	96,7%		70.595	68.077	65.690	96,5%
Georgia	621.360	213.860	100.401	46,9%		688.607	312.638	31.302	10,0%		513.241	244.174	6.562	2,7%
Kirgisia tasavalta	68.806	12.000	8.248	68,7%		48.834	10.089	6.581	65,2%		72.291	6.091	3.245	53,3%
Mongolia	71.146	17.952	15.101	84,1%		80.086	18.732	16.277	86,9%		64.237	18.210	15.286	83,9%
Pakistan	5.390.009	4.775.255	4.557.142	95,4%		5.953.902	5.450.261	5.235.525	96,1%		6.197.304	5.775.157	5.521.262	95,6%
Paraguay	1.098.733	72.824	69.349	95,2%		1.057.067	46.567	42.275	90,8%		1.074.715	41.912	36.736	87,7%
Filippiinit	5.266.541	1.827.039	1.227.661	67,2%		6.720.351	2.322.588	1.585.860	68,3%		6.300.265	2.358.534	1.673.980	71,0%